

Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs

(mr. J.P.L.C. Dijkgraaf, mr. N. Gunes, J. Toes)

Uitspraaknr. 02.078

Datum:

11 december 2002

Onveilig schoolklimaat; onvoldoende pedagogische begeleiding; klacht gegrond; primair onderwijs.

De klacht

Een moeder klaagt erover dat de directeur van de school voor haar kinderen geen veilig schoolklimaat heeft gecreëerd. Ook klaagt zij over de pedagogische begeleiding van haar zoon door de school.

Visie van partijen

De moeder beschrijft dat haar zoon met wat extra aandacht van de leerkrachten is doorgestroomd naar groep 5. Deze groep heeft hij twee keer gedaan. In die groep kreeg hij les van de directeur en van een andere leerkracht. In de loop van het schooljaar is gebleken dat de jongen leerachterstanden had die steeds groter werden. De moeder bemerkte bij haar zoon een groeiende weerstand om naar school te gaan, vooral op de dagen dat hij bij de directeur in de klas zat. Volgens de moeder kwam dat door het demotiverende en negatieve gedrag van de directeur ten opzichte van haar zoon.

De moeder beschrijft een aantal voorvallen waardoor haar zoon erg onzeker is geworden. Tijdens de gymles trapt de directeur volgens de moeder een bal hard tegen leerlingen die toch al problemen hebben. De moeder heeft regelmatig met de directeur over de problemen van haar zoon gesproken.

Ten gevolge van het optreden van directeur heerst er een onveilig klimaat op de school. Ook is de moeder van mening dat de directeur haar zoon pedagogisch onder de maat heeft begeleid waardoor hij in de tijd dat hij bij de directeur in de klas zat van een normaal, hooguit wat teruggetrokken kind is veranderd in een angstige leerling die op het laatst niet meer naar school wilde.

De directeur benadrukt dat er geen stappen zijn gezet zonder de moeder daarbij te betrekken. Uit een onderzoek, dat met instemming van de moeder heeft plaatsgevonden, bleek dat plaatsing op een school voor speciaal basisonderwijs (sbo) het beste voor hem zou zijn. De directeur en zijn collega hebben daaruit de conclusie getrokken dat de grenzen van de mogelijkheden van de school bereikt waren. Tot de plaatsing op de sbo-school een feit zou zijn, zou de jongen nog een aangepast programma worden aangeboden. De moeder had haar zoon toen echter al van school gehaald.

In zijn verweerschrift geeft de directeur aan dat hij noch zijn collega de signalen, zoals die door de moeder zijn vermeld, hebben waargenomen. Stress, onvrede over school, bang zijn voor de leerkracht, faalangst en dergelijke zijn volgens de directeur voor hen niet waarneembaar geweest. Hij vindt het raar dat de moeder hem nooit op de hoogte heeft

gebracht van de problemen die de jongen met hem zou hebben. De directeur geeft een andere beschrijving van de voorvallen die de moeder heeft aangehaald. Ze zijn volgens hem in ieder geval niet gebaseerd op realiteitswaarde.

Bij aanvang van de gymles speelt de directeur regelmatig voetbaltikkertje met de leerlingen. De directeur moet dan proberen met een voetbal de leerlingen te raken. De bedoeling is dat de bal laag blijft en hij de leerlingen tegen hun benen schiet, maar soms gebeurt het ook wel eens dat een kind een bal in het gezicht krijgt. Volgens de directeur vinden de leerlingen het een prachtig spelletje.

Overwegingen van de Commissie

De Commissie heeft te beoordelen of de school een veilig klimaat biedt en indien dat in onvoldoende mate het geval is, of er een relatie ligt met het handelen van de directeur.

De moeder heeft gesteld dat met name haar zoon zich op school niet veilig heeft gevoeld en dat de directeur daar de oorzaak van was. Zij heeft een aantal voorbeelden opgesomd die aan die gevoelens van onveiligheid hebben bijgedragen.

De directeur stelt dat hij nooit heeft waargenomen dat de jongen zich op school niet veilig voelde. Hij was weliswaar teruggetrokken maar dat had te maken met de achterblijvende leerprestaties en niet met zijn persoon.

De Commissie heeft geconstateerd dat de directeur noch in zijn verweerschrift noch ter zitting blijkt heeft gegeven te beschikken over veel inlevingsvermogen in het functioneren van een moeilijk lerend en emotioneel kwetsbaar kind en zijn ouders. Ook hebben de moeder en haar getuigen enkele incidenten beschreven waarvan de directeur niet het bestaan, maar wel de precieze toedracht heeft weersproken. Als voorbeeld wijst de Commissie op het tikkertjesvoetbal aan het begin van de gymles. De Commissie acht het waarschijnlijk dat een aantal leerlingen daarvoor een zeker enthousiasme opbrengt. Bij de beoordeling van deze klacht gaat het echter juist om die leerlingen, waarvoor dat niet geldt. Deze leerlingen, waartoe de jongen behoorde, kunnen een dergelijk spel als zeer intimiderend en beangstigend ervaren. Hetzelfde geldt voor enkele van de andere voorbeelden, waarbij de directeur er geen blijkt van heeft gegeven open te staan voor de emotionele beleving die dergelijk handelen bij sommige leerlingen en ouders teweeg kan brengen.

De Commissie is er dan ook niet van overtuigd dat de directeur bijgedragen heeft aan het veiligheidsgevoel van tenminste een aantal leerlingen. Nu dat, vanuit zijn functie als leerkracht en al helemaal in zijn hoedanigheid van directeur van de school, wel van hem verwacht mag worden acht de Commissie de klacht op dit onderdeel gegrond.

De jongen is door onderzoekers, maar ook door de moeder en door de leerkracht beschreven als een timide en soms zelfs angstig kind. Dergelijke gemoedsgesteldheden zijn van invloed op de sociaal-emotionele beleving en ontwikkeling van een kind. Het is dan van belang dat diegenen die met de opvoeding en begeleiding betrokken zijn op een juiste wijze tegemoetkomen aan de behoeften van het kind.

De directeur heeft aangegeven dat de jongen weliswaar geen erg open houding ten opzichte van volwassenen tentoonspreidde, maar dat hij geen verschijnselen als stress, niet meer naar school willen, ontevreden en angstig zijn heeft waargenomen.

Deze onvolledige inschatting van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de jongen door de directeur brengt de Commissie tot de conclusie dat het aannemelijk is dat de directeur niet de juiste toon in de begeleiding van de jongen heeft weten te treffen. Door te veel de nadruk te leggen op kennisontwikkeling is het waarschijnlijk dat de problemen die de leerachterstand op ander gebied met zich meebracht onvoldoende aan bod zijn gekomen. Hoewel de leerkracht als getuige verklaard heeft dat er zeer regelmatig overleg was tussen hem en de directeur heeft

deze laatste daaruit blijkt niet de signalen opgepikt die nodig waren om een betere inschatting te maken van wat voor de jongen van belang kon zijn. Nu de communicatie met de moeder bepaald niet vlekkeloos verliep heeft de directeur meerdere kansen voorbij laten gaan om signalen op te vangen die hem op het juiste spoor wat betreft de pedagogische begeleiding van de jongen hadden kunnen zetten. Ook dit klachtonderdeel is gegrond.

Oordeel van de Commissie

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot de conclusie dat de klacht gegrond is.